

České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny

Vážení členové ČSARIM, kolegyně a kolegové,

zasíláme další vydání Zpravodaje ČSARIM. Bilancování roku 2023 z pohledu činnosti výboru ČSARIM si ponecháváme na první vydání zpravodaje v roce 2024, přesto si dovoluji již nyní dvě krátká, vánoční době úměrně osobní, zamyšlení nad naším oborem v širším kontextu. První zamyšlení se týká srovnání „české anesteziologie“ s evropskými zeměmi. Možná i proto, že jsem v posledním roce měl možnost (ještě více než v předchozích letech) v rámci ESAIC hlouběji poznávat zákoutí a problémy oboru v okolních zemích, jednat s mnoha zahraničními kolegy. Zde mohu konstatovat, že česká anesteziologie a ČSARIM jsou v naprosté většině agend (odborná úroveň, organizace, přístup k řešení oborových problémů) srovnatelné s těmi nejvyspělejšími zeměmi EU – v tomto pohledu jdeme správným a asi i jediným možným směrem. Příkladů najdeme dostatek, například na straně 10 našeho zpravodaje – podíl prof. Štourače na definování role simulační medicíny v evropském vzdělávacím kurikulu oboru. Druhé zamyšlení se týká ČSARIM, jejího postavení v odborné komunitě a systému zdravotní péče. I zde jsme na dobré trajektorii. Stoupá nám počet členů a ČSARIM se

stala za poslední roky silným a respektovaným partnerem v řešení prakticky všech systémových témat, které se nás týkají - diskuse o racionalizaci intenzivní péče v ČR bude v příštích letech jedna z nejdůležitějších.

Děkujeme všem členům ČSARIM (ale i všem ostatním anesteziologům, kteří našimi členy nejsou) za práci v její každodenní rutinní podobě – to je totiž hlavní faktor, který určuje vnímání našeho oboru jeho okolím (pacienty, kolegy, jinými obory) mnohem více, než akademické hodnosti nebo jakékoliv funkce.

V souvislosti s nadcházejícími Vánocemi a blížícímu se konci roku vám přeji jménem svým i celého výboru klidné prožití svátečních dnů a hlavně úspěšný rok 2024 – v pracovní i osobní rovině – obojí spolu souvisí.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC
předseda výboru ČSARIM
21. 12. 2023

**Kongresy ČSARIM 2023
a 2024** s. 3

Stanovisko ČSARIM
k aktuální situaci
ve zdravotnictví s. 3

**Nové parametry činnosti
oboru v nemocničních
informačních systémech**
s. 5

Stanoviska ČSARIM
- Octaplas LG Powder
- Andexanet alfa s. 6

Vyhlášení sbírky
nákup zdravotnických
pomůcek pro Ukrajinu s. 7

**Anestezie a agonisté
GLP-1** s. 8

Dotazník ESAIC
o pracovních podmínkách
žen v oboru AIM během
těhotenství s. 8

Glasgowská deklarace
o udržitelnosti v anesteziolo-
gii a intenzivní péči s. 9

**Integrace simulační
výuky do specializačního
vzdělávání – mezinárodní
konsenzus expertů** s. 10

Studie
- CRICKET
- ROTATION s. 11

ESAIC
přidružené členství s. 12

K zamyšlení ...
nad využitím umělé inteli-
gence v oboru AIM s. 13

Kongres ČSARIM 2023 a 2024

Děkujeme všem, kteří se kongresu ČSARIM zúčastnili a zaslali své hodnocení, které je pro nás v rámci přípravy příštího kongresu ČSARIM 2024 velmi cenné. Letošní kongres byl jeho účastníky vyhodnocen příznivě ve všech doménách hodnotícího dotazníku. V současnosti začala příprava příštího, v roce 2024 jubilejního (30.) kongresu ČSARIM [zde](#). Bližší informace budou rozesílány na přelomu leden/únor 2024.

Stanovisko výboru ČSARIM k aktuální situaci ve zdravotnictví

Stanovisko výboru ČSARIM k probíhající akci, iniciované na začátku Sekcí mladých lékařů najdete [zde](#). Diskuse k tématu byla dlouhá, probíhala jak mailem, tak v rámci jednání výboru dne 29. 11. 2023. Názory členů výboru byly variabilní ve všech aspektech předmětné problematiky – i to byl důvod, že na stanovisku je vyznačena proporce hlasování. Nadále ve výboru převažuje postoj, že primárním cílem podobných aktivit mají být systémové změny ve zdravotnictví a neomezit celou diskusi výlučně na odměňování lékařů.

Již jen... 273 dní...

Česká společnost anesteziologie,
resuscitace a intenzivní medicíny

XXX.

kongres České společnosti
anesteziologie, resuscitace
a intenzivní medicíny

19.-21. ZÁŘÍ 2024

BRNO - VÝSTAVIŠTĚ (PAVILON E)

kongres.csarim.cz

Nové parametry činnosti oboru v nemocničních informačních systémech

Na konferenci „Datové standardy aneb zdravotnická dokumentace v 21. století“ [zde](#) byla prezentována specifická parametrizace zdravotnické dokumentace, mj. i pro obor Anesteziologie a intenzivní medicína, část související prezentace najdete [zde](#).

Parametry budou implementovány do všech nemocničních informačních systémů v rámci systémového a legislativou podloženého povinného zavádění standardů obsahu zdravotnické dokumentace.

Parametry „anesteziologická péče“ (AP):

- ASA klasifikace
- Clinical Frailty Score
- Neplánované přijetí na JIP se vztahem k AP
- Neprovedení plánovaného operačního výkonu s požadavkem AP

Parametry „intenzivní péče“ (IP):

- Orgánový systém, jehož dysfunkce vedla k příjmu na pracoviště IP
- Sepse (prokázaná nebo pravděpodobná)
- SOFA skóre při příjmu (u pacientů s TISS nad 30)
- Spotřeba antibiotik

Parametry pro IP vznikly ve spolupráci s ČSIM, které touto cestou chceme vyjádřit poděkování.

Stanovisko výboru ČSARIM k přípravku Octaplas LG Powder

Mezioborová pracovní skupina koordinovaná výborem ČSARIM zformulovala stanovisko k předmětnému přípravku [zde](#). Stanovisko by mělo být jedním z podkladů pro úhradová jednání s plátcí péče.

Stanovisko výboru ČSARIM k andexanetu alfa

Mezioborová pracovní skupina koordinovaná výborem ČSARIM zformulovala stanovisko k předmětnému přípravku [zde](#). Stanovisko bylo zasláno výborům odborných společností, kterých se použití přípravku může týkat, se žádostí o připojení se k materiálu. Stanovisko by mělo být jedním z východisek pro racionální a účelné použití nákladného léčebného přípravku.

Vyhlášení sbírky pro nákup zdravotnických pomůcek pro Ukrajinu

Na výbory ČSARIM a ČSIM byl předán podnět ukrajinského kolegy z VFN Praha – potřeba vakuových obvazových pump a souvisejícího materiálu v ceně 300 tisíc Kč pro nemocnici v Oděse. Jde o představitele spolku ukrajinských lékařů pracujících dlouhodobě v ČR, který organizoval transfer zdravotnického materiálu darovaného ČSARIM a ČSIM do polních nemocnic na Ukrajině na jaře 2022. Na každou odbornou společnost by tak připadla částka 150 tis. Kč. Ve výboru ČSARIM proběhla rozsáhlá diskuse k tématu, mj. i k otázce, zda se ČSARIM má angažovat programově v podpoře pro humanitární účely ze svých finančních prostředků – shody dosaženo nebylo. Výbor se shodl na vyhlášení sbírky mezi členy ČSARIM, detaily a pokyny pro sbírku budou rozeslány členům ČSARIM po zajištění všech nezbytných formálních a právních náležitostí pro vyhlášení sbírky.

Problematika bude ve výboru dále diskutována v širším kontextu – „má se ČSARIM jako odborná lékařská společnost angažovat systematicky v humanitární pomoci a využívat k tomu peníze svých členů?“ Uvítáme i vaše názory a komentáře, zasílejte prosím na adresu sekretariátu (office@csarim.cz).

Anestezie a agonisté GLP-1

Agonisté receptoru GLP-1 představují novou třídu farmak, se kterou se anesteziologové budou setkávat stále častěji. Použití GLP-1 agonistů je spojeno s řadou nežádoucích účinků, které mohou ovlivnit průběh anesteziologické péče, proto si dovoluujeme upozornit na recentní stanovisko American Society of Anesthesiologists k předmětné problematice: <https://www.asahq.org/about-asa/newsroom/news-releases/2023/06/american-society-of-anesthesiologists-consensus-based-guidance-on-preoperative>. Pro zájemce o problematiku přikládáme „dopis redakci“ od prof. Sladena z USA reagující na dané doporučení [zde](#).

Dotazník ESAIC o pracovních podmínkách žen v oboru AIM během těhotenství

Právě probíhá mezinárodní průzkum podpořený ESAIC s cílem shromáždit údaje o pracovních podmínkách během těhotenství v oboru AIM. Otázky jsou formulovány pro obě pohlaví, takže o účast prosíme ženy i muže (těhotné, rodiče i bezdětné) všech věkových kategorií, kteří pracují v oboru AIM. Průzkum se provádí online, jeho vyplnění zabere přibližně 5 minut. Link na dotazník je zde: <https://www.surveymonkey.com/r/NASC-Pregnancy>

Děkujeme. Renata Pařízková Černá a Martina Klincová

Glasgowská deklarace o udržitelnosti v anesteziologii a intenzivní péči

V průběhu kongresu Euroanaesthesia 2023 ve skotském Glasgow byla přijata Glasgowská deklarace udržitelnosti v anesteziologii a intenzivní péči. Na připomínkování textu deklarace se podílel i zástupce ČR – prof. MUDr. Petr Štourač, Ph.D., MBA, FESAIC. Výbor ČSARIM se na svém zasedání následně rozhodl souhlasně připojit ke znění této deklarace publikované v časopise European Journal of Anaesthesiology. Zdravotnický průmysl je zodpovědný za zhruba 5 % celosvětových emisí skleníkových plynů. Významným dílem se na ní podílí také perioperační péče, a to kvůli anestetikům emitovaným do ovzduší, vysoké spotřebě energie na operačním sále, složitým dodavatelským řetězcům a nakládání s odpady. Z tohoto důvodu hraje oblast anesteziologie a intenzivní medicína významnou roli při snižování uhlíkové stopy zdravotnických systémů a zajišťování udržitelnosti životního prostředí. Glasgowská deklarace se zaměřuje na tři klíčové oblasti: podávání léčiv, spotřebu energie a recyklaci v procesech a odpadech. Glasgowská deklarace si klade za cíl povzbudit a vést evropské země, aby začlenily udržitelnost do svých plánů zdravotní péče, přičemž zdůrazňuje potřebu multidisciplinárního dialogu, přizpůsobení se místním podmínkám, komplexního školení a komunikace se zainteresovanými stranami.

Znění deklarace a editoriale publikovaného v EJA k její podpoře naleznete zde: [Sustainability Committee | ESAIC](#)

Integrace simulační výuky do specializačního vzdělávání – mezinárodní konsenzus expertů

V dánské Kodani se 23.-24. 9. 2022 sešlo 25 expertů na simulační medicínu z celého světa na setkání organizovaném v tzv. Utsteinském stylu, aby společně identifikovali klíčové aspekty simulačního tréninku lékařů v přípravě k atestaci bez ohledu na zemi působení. Česká republika měla svého zástupce (prof. MUDr. Petr Štourač, Ph.D., MBA, FESAIC). Dvoudenní intenzivní jednání bylo uzavřeno širokým konsenzem, který byl v posledních dnech publikován v časopise European Journal of Anaesthesiology. Doporučení jasně zdůrazňuje roli simulačního tréninku v průběhu specializačního vzdělávání anesteziologů a navrhuje také vhodná témata pro trénink, příslušné efektivní modality, časovou dotaci pro výcvik i začlenění do kurikula v různých fázích. Materiál je důležitým dokumentem, který by mohl být vodítkem pro další implementaci simulačního vzdělávání anesteziologů na národní úrovni. Článek Savoldelli, Georges L., et al. Integration of simulation-based education in anaesthesiology specialist training Synthesis of results from an Utstein Meeting. European Journal of Anaesthesiology 41(1):p 43-54, January 2024. | DOI: 10.1097/EJA.0000000000001913 je zdarma dostupný zde: [Integration of simulation-based education in anaesthesiology... : European Journal of Anaesthesiology | EJA \(lww.com\)](https://www.ejanaesthesia.com/abstract/10.1097/EJA.0000000000001913)

Studie CRICKET

V roce 2024 a 2025 se odehraje na poli dětské anesteziologie rozsáhlá mezinárodní prospektivní observační multicentrická studie CRICKET (Critical events in anaesthetised kids undergoing tracheal intubation – a prospective, multi-centre observational study; ClinicalTrials.gov ID: NCT05804188). Studie je zaměřená na tracheální intubaci u dětí, konkrétně hodnocení a analýzu výskytu kritických případů souvisejících se zajištěním dýchacích cest při operačních výkonech. Všechna zapojená centra budou po dobu 3 měsíců zařazovat všechny pacienty ve věku 0-16 let, kterým budou při celkové anestezii zajištěny dýchací cesty tracheální intubací, jejich údaje se budou sbírat formou online elektronického CRF (vyplnitelného v mobilním telefonu během anestezie). Pacienti, u kterých se vyskytne kritická událost během intubace, budou následně sledováni po dobu 30 dní. Celkové období náboru pacientů bude červen 2024 až prosinec 2025, s cílem zařadit minimálně 105 000 pacientů po celém světě. Primární cílem je zjistit výskyt případů anestezie s kritickou událostí spojenou s endotracheální intubací u dětí ve věku 0-16 let. Sekundárními cíli jsou incidence jednotlivých kritických událostí spojených s tracheální intubací a počet kritických událostí na anestezii.

Klinika dětské anesteziologie Fakultní nemocnice Brno se na studii podílí v roli národního koordinátora a z této pozice bychom rádi oslovili centra se zájmem o participaci na této iniciativě. Bližší informace naleznete na přiložené infografice [zde](#), váš zájem prosím oznamte na e-mail stourac.petr@fnbrno.cz do konce ledna 2024.

Studie ROTATION

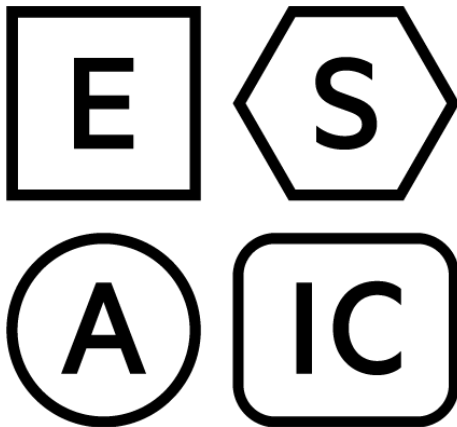
ESICM Transfusion Guideline Task Force poslala žádost o spolupráci v dotazníkové studii zaměřené na získání údajů o reálné praxi reverze účinku antikoagulancií na pracovištích intenzivní péče.

Informace o studii najdete na: <https://www.esicm.org/research/surveys/#ROTATION>

Přidružené členství v ESAIC

Jako členové ČSARIM máte bezplatný nárok na přidružené členství v ESAIC. Díky tomuto členství Vám bude zasílán pravidelný zpravodaj a také získáte bezplatný přístup k časopisu European Journal of Anaesthesiology. Pokud ještě nejste členem a máte o bezplatné přidružené členství v ESAIC zájem, pošlete prosím na e-mail office@csarim.cz své jméno, příjmení, tituly a datum narození. Odesláním těchto informací udělíte ČSARIM souhlas s jejich poskytnutím ESAIC za účelem udělení přidruženého členství v ESAIC. Požadavek je nutné odeslat do 21. 1. 2024.

**European Society of
Anaesthesiology and
Intensive Care**

K zamyšlení ... nad využitím umělé inteligence v oboru AIM

Téma umělá inteligence (AI) se v kontextu našeho oboru zmiňuje stále častěji, s čímž souvisí potřeba mít představu o oblastech jejího možného využití v oboru AIM. Recentní přehled problematiky najdete např. [zde](#):

- Komorowski, M., Joosten, A. (2022). AIM in Anesthesiology. In: Lidströmer, N., Ashrafian, H. (eds) Artificial Intelligence in Medicine. Springer, Cham. [zde](#)
- Davoud SC, Kovacheva VP. On the Horizon: Specific Applications of Automation and Artificial Intelligence in Anesthesiology. Curr Anesthesiol Rep. 2023 Jun;13(2):31-40. Epub 2023 Apr 6. [zde](#)
- Lopes S, Rocha G, Guimarães-Pereira L. Artificial intelligence and its clinical application in Anesthesiology: a systematic review. J Clin Monit Comput. 2023 Oct 21. [zde](#)
- Estrada Alamo CE, Diatta F, Monsell SE, Lane-Fall MB. Artificial Intelligence in Anesthetic Care: A Survey of Physician Anesthesiologists. Anesth Analg. 2023 Dec 7. [zde](#)

České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny

Vážení členové ČSARIM, všechny vaše připomínky, podněty a návrhy k uvedeným bodům Zpravodaje a/nebo činnosti výboru zasílejte prosím trvale na adresu výboru (vybor@csarim.cz) nebo jeho jednotlivých členů. Bez vaší zpětné vazby a podnětů nemůže nikdy výbor naplno sloužit ve prospěch oboru a naší odborné komunity. Děkujeme.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC
předseda výboru 2023-2026